

Hälsa och livskvalitet år 2050: Vi kommer att skratta mer!

Vi speglar här ett samtal med Göran Bondjers, preses vid Sahlgrenska Akademin vid Göteborgs universitet. Vi samtalade om några framtidsbilder av en positiv utveckling för de medicinska vetenskaperna på väg mot år 2050. Han är själv en stressad man, men han arbetar med en stark framtidstro.

Redan idag 2002 handlar målsättningen för hälsa och sjukvård om hela livets livskvalitet och rätten till ett fullödigt liv för var och en efter sina förutsättningar. År 2050 har vi kvar det självklara perspektivet hela människan. Vi är komplexa varelser och vi behandlar varandra med tillbörlig respekt. Livet är fortfarande lika viktigt att värna och värda.

Livslängd

Att medellivslängden kanske ökar något ser vi inte som ett mål i sig. Det är hur vi mår och håller oss friska medan vi lever, som är hälsovetenskapens syfte. Den biologiska klockan tror jag inte vi vill rucka på ens i framtiden. Vid hundra år eller strax därunder är varje människa, även om hon är frisk, en gammal varelse. Säkert ser vi dock flera aktiva åldringar eller kanske de kallas mogna människor som syns och tar stor del i samhällslivet. Vi ser en utveckling av friskvård och omsorg inom hälsovetenskaperna. Här finns allt från tandvård och arbetsmiljöförbättringar involverade. Detta samrådande kommer att utvecklas kontinuerligt också av samhällsekonomiska skäl.

Ny teknik ett redskap

Hälsovetenskaperna kan dra nytta av ny teknik och IT-utveckling. Expertrådgivning med bättre kommunikation i bild, uppkoppling med önskvärda analysinstrument och ljud kommer att kunna användas, men ersätter inte mötet mellan läkare/friskvårdare och patient/kund eller vad vi nu kommer att kallas. Den personliga informationen om varje människa, journalen, tror jag kommer att förenklas och finnas i intelligenta patientkortsystem som bibehåller sekretess och kan låsas i olika avdelningar beroende på vart man vänder sig inom vården.

Höjd riskberedskap

Teknisk utveckling av hjälpmedel för att underlätta funktionshinder har bara börjat. Medvetandet om allas rätt till ett fullödigt liv och att anpassning av övriga samhället är relativt enkel det har blivit självklart att fungera tillsammans. Hemvård och säkerhet i hemmiljön gör att mycket av vårdbehov kan flexibelt flyttas till hemmiljö om man vill. Jag ser dock en hotbild i de globala infektionssjukdomarna. Vår riskberedskap kommer att höjas och vacciner kommer att hjälpa till i det förebyggande arbetet. Information mot smittspridning blir självklar. Viss antibiotika utveckling sker, men jag tror den största utvecklingen sker i förebyggande arbete vad det gäller infektionsspridning.

Förebygga sjukdom

Framtidens medicinska vetenskap kommer att arbeta mer förebyggande och med tidig diagnos. Här har vi god hjälp av genteknik och finare diagnos och analysinstrument som når tillämpningsfasen nu under första halvan av 2000 talet från att ha varit enbart forskningsinstrument hittills. Diabetes förutspås en epidemisk spridning genom arvsanlag och stress, livsstil och matvanor som genererar ökad risk för utbrott. Detta kan vi kanske mildra genom en tidig diagnos. Om arvet synliggörs kan vi eliminera riskerna genom att göra livsstilsförändringar i tid. Den utvecklade gentekniken kommer inte främst att användas för att ta bort eller abortera det oönskade, utan för att reparera och förbättra livsvillkoren för alla människor, födda och ofödda. Den etiska kontrollen av kontroversiella tekniker kommer att vara demokratiskt styrd, som idag.

Det glada livet

De som närmar sig hundra år kommer alltid att vara kroppsligen åldrade och känna sig gamla, men vi lär oss ständigt mer om välbefinnande och trygghet för att främja hälsa. Vi ser till att skratta mer i framtiden. Både för att vi mår bättre och för att vi är kloka nog att inse vikten av att ha roligt hela livet, avslutar Göran Bondjers.

Pia Sundh
info@goteborg2050.nu